

O`zbekiston Respublikasi Oliy va o`rta maxsus ta`lim vazirligi

Namangan Muhandislik Texnologiya Instituti

“Kimyo texnologiya” kafedrası

“Rasmlı axborotni qayta ishlash texnologiyasi” fanidan

KURS ISHI

Mavzu: “Shahrixon tuman tibbiyot tarixidan” kitobi.

Lohiyaning boshlang`ich ma`lumotlari.

Nashrning nomi: “Shahrixon tuman tibbiyot tarixidan”.

Davriyligi: Ommabop.

O`lcham va ulushi: 60x84 1/16

Hajmi: (f.b.t) 3,72

Adadi: 1000 nusxa.

Muqova turi: Yumshoq muqova.

Topshiriq oldi: Ko`paysinov M 5u-11 guruh.

Loyiha rahbari: Ismoilova G

Komissiya tarkibi:

Ergashev O.

Sobirov A.

Bahosi:_____

Namangan 2013

“TASDIQLAYMAN”

Kimyo texnologiya kafedrası mudiri:

_____O.Ergashev

KURS ISHI TARKIBI.

1. Kirish. Loyixa bajarilayotgan matbaa korxonasi qisqacha xarakteristika.
2. Nashr sifatini tekshirish.
3. Nashrning texnik xarakteristikasi va matbaa ijrosini tekshirish.
4. Nashrni ishlab chiqarish uchun umumiy texnologik sxema tuzish.
5. Korxonadagi texnologiyani analiz qilish.
6. Texnologik jarayonga to`liq sxema tuzish.
7. Kerakli uskuna va materiallarni tanlash.
8. Loyixalanayotgan texnologiyani tadbiq etish uchun bajariladigan ish.
9. Texnologik jarayon operatsiyalaridagi mexnat sarfini xisoblash.
10. Kerakli uskunalar sonini xisoblash.
11. Nashrni ishlab chiqarish uchun ishlatiladigan materiallar sifatini xisoblash.
12. Kerakli joy maydonini xisoblash.
13. Ish joyi sxemasi.
14. Foydalanilgan adabiyotlar ro`yxati.

KIRISH

So'nggi yillarda matbaa sanoatini "yuqori" texnologiyalar bilan bir qatarga olib chiqqan tubdan yangilanishlar texnikani ham tasvirlarni bosmaga tayyorlash haqidagi tasavvurlarni ham o'zgartirib yubordi. Bu sohadagi rivojlanish ayniqsa so'nggi 10 yillardagi shiddat quyidagi bosqichlarda yaqqol ko'rinadi.

- qo'lda o'yish XV-XIX asrlar
- fotomexanik repraduksion jarayonlar 1880-yillarda
- elektrik repraduksiylash analogli signallarda 1950-yildan, raqamli signalda 1970-yildan
- kompyuterda repraduksiylash tizimlari yopiq tizimlar, 1976-yildan, ochiq tizimlar 1990-yildan

Bu bosqichlarning har birida nafaqat olinadigan mahsulotning narh va sifat ko'rsatkishlari balki nashriyot matbaa sohasi ijtimoiy-iqtisodiy infratuzilmasiga e'tibor ham o'zgardi.

Matbaaning ilk bosqichida bosma qolip tayyorlashning butun jarayoni bitta inson qo'lida mujassamlashgan edi. U taxtada matn, rasm sahifaning boshqa bezash elementlarini o'yar edi. Terishning yaratilishi matnni qayta ishlashni avtomatlashtirishda ilk qadam bo'ldi. Bosishgacha bo'lgan jarayon 2 ta parallel yo'nalishga – repraduksiylash va terish yo'nalishlariga ajraldi. Vaqt o'tishi bilan bu jarayonlarni uskunali takomillashtiriladi, imkoniyatlari kengaytirildi. Hodimlarning malakasi oshdi hamda turli ixtisosliklar ajralib chiqdi.

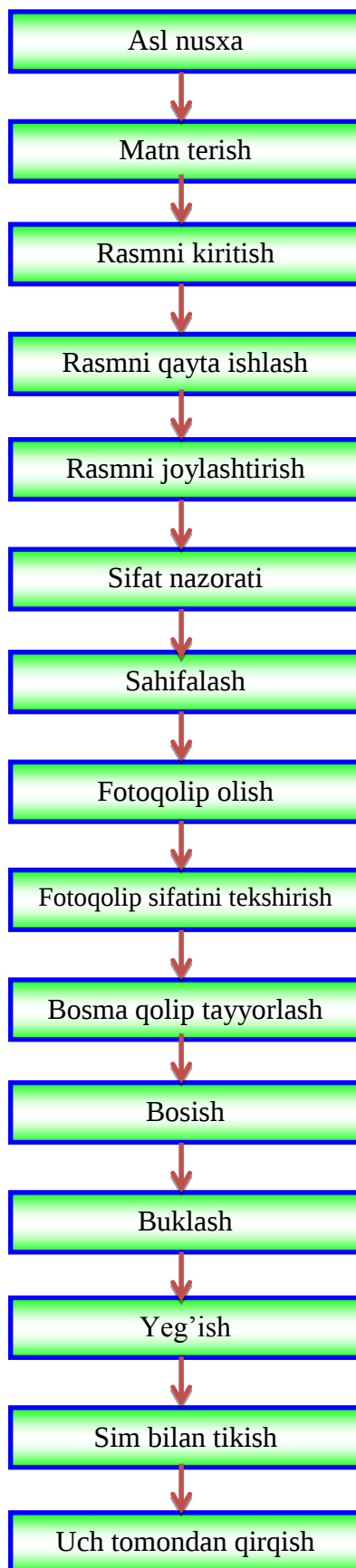
Nashrni texnik xarakteristikasi.

№	Ko`rsatkichlar	Tanlab olingan nashr
1	Nashr nomi, muallifi, yili va joyi.	“Shahrixon tuman tibbiyot tarixidan” Hoshimjon Alimov Namangan 2011
2	Nashr turi	Ommabop nashr
3	Nashr o`lchami va bosma taboq ulushi.	60x84 1/16 4 bosma taboq
4	Saxifa o`lchami kv	6,0 x 9 ½
5	Tasvir o`lchami mm	13-saxifa 3x4 16-saxifa 3x4 23-saxifa 8 ta 3,5x2,5 24-saxifa 4 ta 3,x4 26-saxifa 3,5x4 27-saxifa 4 ta 2,5x3,5
6	Nashr, xajmi, shartli, bosma taboq, fizik bosma taboq.	3,72 fizik bosma taboq
7	Nashr adadi	1000 ta
8	Nashr rangdorligi	1+4 ofset bosma
9	Nashrni rasmlar tavsifi (shtrixli, yarim tusli, rasmning liniaturasi).	Yarim tusli 247 sm 322 dyum rastrli 35 sm 87,5 dyum
10	Umumiy xajmiga nisbatan rasmning xajmi (saxifa va %)	45-saxifa 80 %
11	Asosiy sifati, kegli va garniturası.	10 kg Literaturniy gar
12	Nashrning asosiy va qo`shimcha qismlarini bosish usullari (ofset bosma usuli).	Ofset bosma usuli
13	Ishlashning qog`oz va bosma bo`yoq tavsifi	Bo`rlangan qog`oz ofset triada bo`yoq
14	Buklash turi	3 Buklangan kiydirilgan
15	Muqova turi va pardozlash usuli	Yumshoq muqova
16	Nashr to`plamining tikish usullari.	Sip, bilan 2 ta joydan kiydirib

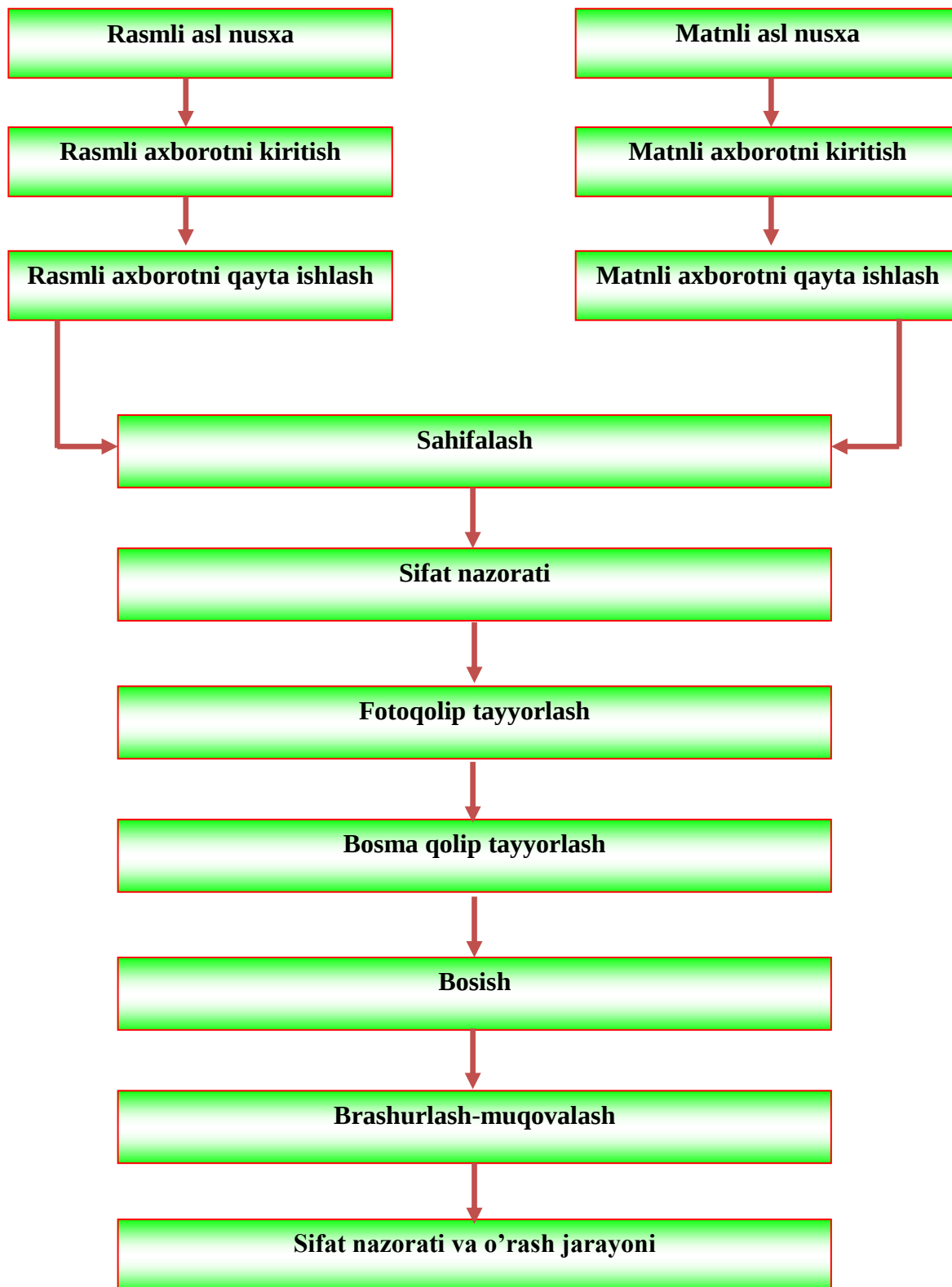
Nashrning matbaa ijrosini tekshirish.

№	Ko`rsatkichlar nomi	Tet bo`yicha	Tanlab olingan nashr ko`rsatkichlari	Ilovalar
1	Nashr hajmi	Ommabop nashr uchun 3-64 betlar	64-bet	Tarmoq standartiga to`g`ri keladi.
2	Nashr o`lchami	GOST 57-73-76. 60x84 1/16	60x84 1/16	T.S.T.K
3	Terish sahifasi o`lchami	60x84 1/16	6,0/x9 ½	T.S.to`g`ri keladi
4	Shrift bilan bezalishi	Literaturniy	Literaturniy	T.S.to`g`ri keladi
5	Rasm hajmi	40-80 %	80 %	T.S.T kelmaydi
6	Nashr rangdorligi	Ofset 1+4	Ofset usulida bosilgan	T.S.T keladi
7	Tashqi bezalishi	1-tur yumshoq muqova	1 tur yumshoq muqova	T.S.T keladi
8	Mahkamlash	Sim bilan tikilgan	Sim bilan tikilgan	T.S.T keladi
9	Materiallarga qo`shimcha talablar	60 gr bo`rlangan	Bo`rlangan	T.S.T keladi

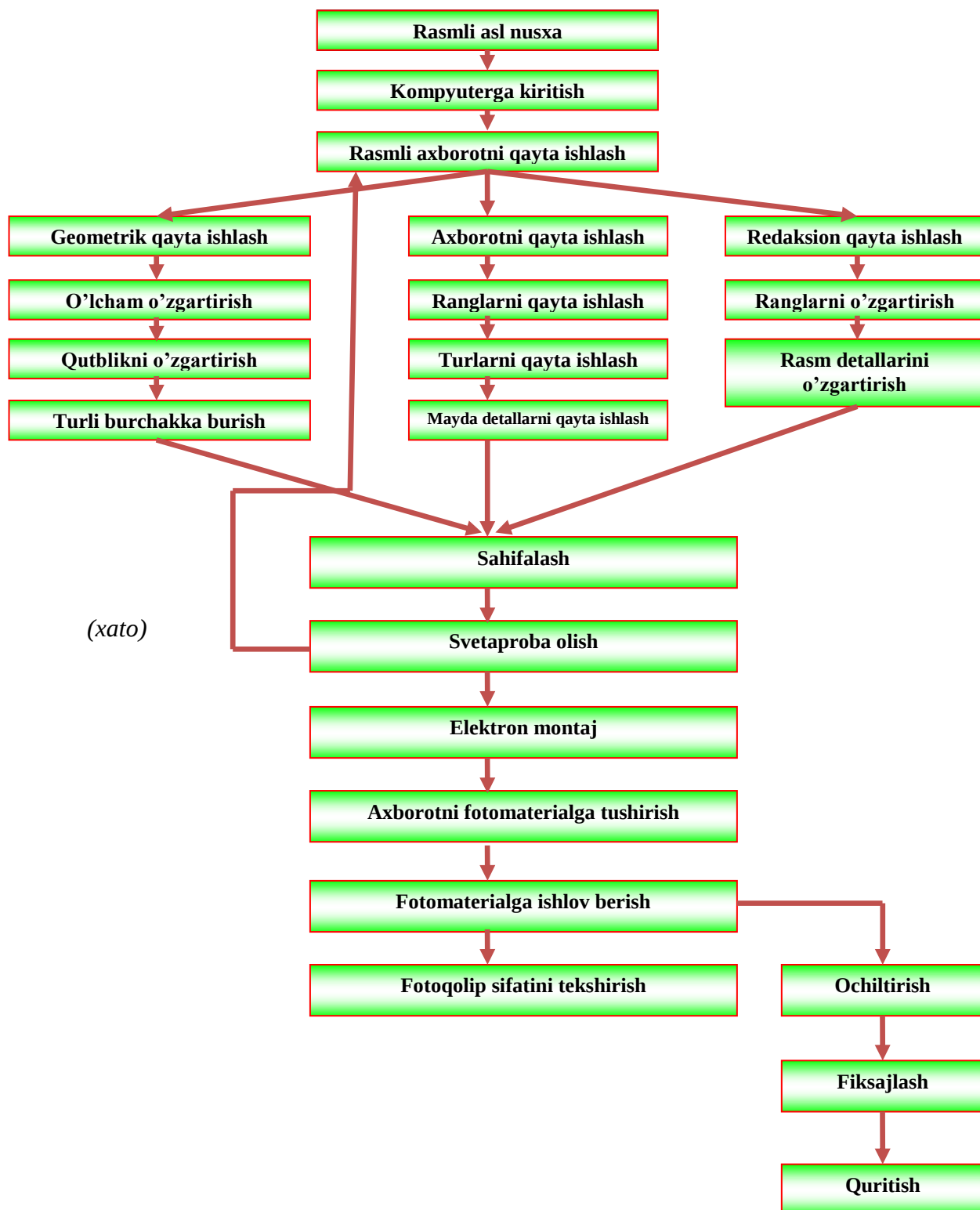
NASHRNI ISHLAB CHIQARISH UMUMIY TEKNOLOGIYASINI TUZISH

NASHRNI ISHLAB CHIQRISH UMUMIY TEXNOLOGIYASINI TUZISH

TO'LIQ TEXNOLOGIK SXEMA TUZISH

FOTOQOLIPLARGA QO'YILADIGAN TALABLARNI ISHLAB CHIQISH

3-jadval

№	Nashr elementi nomi	Fotoqolip turi	Asosiy talablar	Qo'yilmalar
1	Yumshoq muqova	Yarim tusli noshaffof ko'p rangli	Masshtab 33-150 % Optik zichligi intervali 1,5 dyumdan 2 dyumgacha. Detallarni chegarada surkama zonasi 100 mkmdan oshmasligi kerak. Retush qalinligi chegaradan oshmasligi kerak.	Rastr maydonlarning nisbiy foizi 1-2 % birlikda farq qilishiga yo'l qo'yiladi Ranglarga ajratilgan fotoqoliplar tayyorlashda fotoqoliplardagi rasmlar uzun tomoni bo'yiha $\pm 0,025$ mm gacha bo'lishiga yo'l qo'yiladi Fotoqoliplardagi tasvir o'lchami kompyuterdagi tasvir o'lchami bilan bir xil bo'lishi kerak. Farq $\pm 0,05$ mm dan oshmasligi kerak
2	Tahlam		Bo'yoqni moslashtirish belgilari kichkina va ingichka (0,1 mm) belgi oldida bo'yoqning qisqacha nomi yozilgan bo'lishi kerak Ranglarga ajratilgan rastrli fotoqolip mexanik shikastlanmagan bo'lishi kerak. Yarim tuslarda "kulrang balans" havorang uchun 50 % qirmizi va sariq uchun 37-40 % dan oshmasligi kerak Fotoqolipdagi tasvirlarda vual, dog'bo'lmasligi kerak Fotoqolip xoshiyasi 1,5 sm dan kam bo'lmasligi kerak Fotoqolipdagi axborot ko'zgusimon (o'qilmaydigan bo'lishi kerak)	

ASLNUXAGA QO'YILADIGAN TALABLARNI ISHLAB CHIQISH

4-jadval

№	Nashr elementi nomi	Aslnusxa turi	Asosiy talablar	Qo'yilmalar
1	Yumshoq muqova	Yarim tusli noshaffof, ko'prangli aslnusxa (qog'ozdagi aslnusxalar uchun)	Masshtab qilish 33-150 % Optik zichlik intervali 1,5 D dan 2 D gacha Detallarning chegarasidagi surkalish zonasi 100 mkm dan oshmasligi kerak Retush qilingan zona ajralib qolmasligi kerak	-Aslnusxadagi asosiy syujetni buzmaganda holda vaqtdan tejash maqsadida kichik dog'larga ruhsat beriladi
		Yarim tusli noshaffof ko'prangli aslnusxa (slayddagi aslnusxalar uchun)	Masshtab qilish slayd uchun 800 % Donadorlik slayd uchun 1200 % Negativ aslnusxalar uchun 800 % Optik zichlik: To'q joyda – 3,1 D Och joyda – 0,35 D Yorqin joyda – 0,35 D TIFF formatda bo'lishi	Elektron variantda olib kelingan aslnusxa o'lchami kichiklashtirishni hisobga olgan holda JPEG formatda qabul qilish kerak. Rangli vual 0,1 D optik zichlikdan oshmasligi kerak. Ochdan to'qqa o'zgaradigan joylardagi zichlik 0,80 dan oshmasligi kerak.
2	Taxlam	Yarim tusli noshaffof bir rangli aslnusxalar uchun (qog'ozdagi aslnusxalar uchun)	Masshtab qilish 33-150 % Optik zichlik intervali 1,60±0,40	Aslnusxadagi yaqin tasvirlar uchun minimal optik zichlik 0,20 D dan oshmasligi kerak СКРИНШОТ foydalanish mumkin: sifatga qo'yiladigan joylarda
		Yarim tusli noshaffof, bir rangli aslnusxalar uchun (slayddagi aslnusxalar uchun)	Masshtab qilish 400 % gacha Optik zichlik intervali 1,30±1,60 O'lcham 40×60 dan oshmasligi kerak	Nashriyot ruhsati bilan kichik formatdagi slaydlar ishlatilishi mumkin

TEXNOLOGIK JARAYONLARNI TANLASH VA ASOSLASH

5-jadval

Texnologik jarayon	Tanlanishi mumkin bo'lgan texnologik jarayon variantlari	Tanlab olingna texnologik jarayon varianti	Tanlovni asoslash
Axborotlarni kiritish: skanerlash	Fotoapparat Planshetli skaner Barabanli skaner Proyeksion skaner	Planshetli skaner	Planshetli skanerda asl nusxa tekis qo'zg'almas yoki qo'zg'aladigan tekislikda joylashtiriladi. Bu skanerlarda tasvir obyektiv va linza yordamida chizg'ichli zaryad aloqali priborlarga tushuriladi.
Axborotni qayta ishlash	Page maker Photo shop Corel draw	Photoshop	Bu dastur tasvirni rastr miqyosida qayta ishlash imkoniga ega bo'lib qolmay yana har bir detalni qayta ishlash imkonini beradi.
Sahifalash	In Design CS Quark express Illustrator	In Design CS	Bu dasturni foydalanish qulay va aynan dizayn ishlarini olib borishga qulay.
Svetoproba	Ekran svetoproba Lazerli printer Struyniy printer Matrichniy printer Qattiq siyohlashtirish printer	Epson styles photo PX660	Ranglarning tiniqligi. Epson styles photo PX 660 printer texnologiyasidagi so'nggi yutuqlar katta tezlikda yuqori sifatni olishimiz mumkin.
Rastrlash	Amplitudali Chastotali	Amplitudali	Chunki amplitudali rastrlash ko'p yillar davomida mutaxassislar tomonidan sinalgan va olinadigan yakuniy natijani oldindan qisman bo'lsada bilish imkonini beradi.
Ranglarga ajratish	UCR texnologiyasi GSR texnologiyasi Qora bo'yoq gradatsiyasi bo'yicha an'anaviy ranglarga ajratish	UCR	Texnologiyaning mohiyati shundaki ranglarga ajratilgan fotoqoliplarning (bosma qoliplar) tayyorlash jarayonida rangni asl nusxasi 1 ta elementida mavjud bo'lgan 3 ta triada bo'yoqlari ekvivalent miqdoridagi qora bo'yoq bilan almashinadi.

ASOSIY USKUNA VA NAZORAT-O'LCHOV QURILMALARINI TANLAB OLISH

6-jadval

Operatsiya nomi	Uskuna rusumi	Tanlovni asoslash
Axborotni kompyuterga kiritish	Kompyuter Pentium (R) 4 CPU 3,00 P IV	Yuqori sifat qo'yiladigan katta talablarni qanoatlantiradi. Ikki yadroli protsessorga ega. Katta hajmdagi axborot bilan ishlashga mo'ljallangan. Qattiq disk sig'imi 320 dan 1000 GB gacha. Klaviatura bilan sichqonchani simsiz ulash imkoniyatiga ega.
Rasml axborotni kiritish	Skaner Epson styles photo PX660	Qalinligi 40 mm. Rasml axborotning mayda detallari aniq aks etish xususiyatiga ega. Skanerdagi "scan-to-mail", "scan-to-folder" va "scan-to-copy" nomli knopkalari mavjud bo'lib ular qabul qilingan axborotni to'g'ridan-to'g'ri electron pochtaga yuborish xususiyatiga ega.
Svetaproba olish	Printer Canon i-SENSYS LBP 2900 Epson styles photo PX660	Yuqori tezlikda matn, rasm bosish xususiyatiga ega.
Plyonkaga yozish	Fotonaborniy avtomat AGFA Phoenix 44XT	Ichki barabanli formati A2 dan maksimal 3000 dpi gacha.
Plyonkaga ishlov berish	Ishlov berish protsessori Glunz&Jensen DevoTec 51	Material eni 7-51 sm gacha. Ochiltirish vaqti 15-50 sekund. Ochiltirgich, fiksaj va suv hajmi har biri uchun 6,5 mm dan.
Sifatini nazorat qilish (optik zichligini)	Densitometr Spectro ye	Plyonka sifatini tekshirganda plyonka yaroqsiz bo'lmaydi. Optik zichligi: DO – 2,5 chiziqliligi D±0,01

MATERIALLARNI TANLASH VA TANLOVNI ASOSLASH

7-jadval

Operatsiya nomi	Tanlangan materyal	Tanlovni asoslash
Svetoproba olish	Ofset qog'oz	Offset bosma usulida bo'yoqni qog'ozga o'tkazish dekel plastina orqali taminlanadi shuning uchun qog'ozning silliqligi va tekisligiga talab kamroq qo'yiladi.afset bosms uchun mo'ljallangan maxsulotlar turiga ko'ra talablar xar-hil, ulatr meyori xujjatlarda o'z ifodasini topgan.ofset qog'ozni belgilangan tartibda texnologik jarayon ketma-ketligini mujassamlovch qoida bo'yicha O'zD5T1066:2005standart talablariga
Plyonkaga yozish	Plyonka KODAK	Sezgirlik diopozoni 630-680nm. Taglik qalinligi 100mikrometor, Gelly niyon lazerli va qizil lazer diyot bilan ishlaydi
Ochiltirish	Eritmalar O'yuvchi natriy Ortofosforli kislota	Ochiltirish eritmasi.suv bilan aralashish proporsiyasi 1:2, ishlash tepraturasai 35*.1kvm plyonkani o'cherish uchun 250 ml eritma sariflanadi

TEXNOLOGIK JARAYON XARITASI

8-jadval

Operatsiya nomi	Uskuna rusumi	Material va eritmalar	Ishlab chiqarish tartiblari	Sifatga talab
Axborotni kiritish	Epson styles photo PX660	Asl nusxa	300 dpida skanerlash	Kompyuterda TIFF formatda saqlanishi kerak
Axborotni qayta ishlash	Pentium (R) 4CPU 3,00 PIV	Fayl	O'zgarish mayda detallarni qayta ishlash turli burchakga burish	Rangni to'g'ri tanlanishi mayda detallarni aniq ko'rinishi keskinligi yuqori kontrastligi yuqori
Sahifalash	In Design CS	Fayl		Sahifalash estetik did va mazmun mohiyatga mos ravishda sahifalanish kerak
Svetoproba	Oki C610DN	Bo'rlangan qog'oz va toner	Bo'rlangan qog'oz CMYK katriji	Olingan nusxa ofsetdan olingan nusxaga yaqin bo'lishi va arzon bo'lishi
Rastrlash	Pentium (R) 4CPU 3,00 PIV	Fototexnik plyonka	CMYK	Sariq Havorang Qora Qizil
Ranglarga ajratish	Pentium (R) 4CPU 3,00 PIV	Fototexnik plyonka	Xona harorati 20°	Tasvirning chekkalarida 15 mm ochiq joy qolishi kerak. Plyonkada tasvir markazida joylashgan bo'lishi kerak

TEXNOLOGIK JARAYON BO'YICHA ISH BILAN TA'MINLANGANLIKNI HISOBLAB CHIQISH

9-jadval

Operatsiya nomi	Xisob berish	Xisob birligi soni	Vaqt meyori	Mexnat sarfi
Rasmli axborot kiritish raqamlashtirish rastrlash	1-rasm yoki tasvir	20 ta	3,5 minut	1,16 soat
Rasmli axborot qayta ishlash	1-rasm yoki tasvir	20 ta	25 minut	8,33 soat
Saxifalash	1-saxifa	64 ta	0,5 minut	3,2 soat
Svetaproba	1-saxifa	64 ta	8 minut	0,53 soat
Plyonkaga yozish (ranglarga ajratish,rastrlash)	1-fotoplyonka	4 plyonka	8 minut	0,53 soat
Nazorat o`lchov olish	1-fotoplyonka	4 plyonka	2 minut	0,13 soat

KERAKLI USKUNALAR SONINI HISOBLASH

10-jadval

Operatsiya nomi	Uskuna nomi	Uskuna rusumi	Tn,n,s	Kp	Kvn	Tr	M
Rasmli axborotni kiritish raqamlashtirish rastrlash	Skaner	Epson styles photo PX660		0,9	1,1		1
Raqamli axborotni qayta ishlash	Kompyuter	Pentium (R) 4CPU 3,00 PIV		0,9	1,1		1
Saxifalash	Kompyuter	Pentium (R) 4CPU 3,00 PIV		0,9	1,1		1
Svetoproba	Printer	Epson styles photo PX660		0,9	1,1		1
Plyonkaga yozish (ranglarni ajratish rastrlash)	Fotonabor avtomat	AGFA Phoenix 44 XT	4,8	0,9	1,1	1649	1
Nazorat o`lchov olish	Densitometr	Spectro ye	1,2	0,9	1,1	1810,3	1

KERAKLI MATERIALLAR MIQDORINI HISOBLASH

11-jadval

Material	Vazifasi	Xisob birligi soni	Saxifa meyor		Umumiy material miqdori
			Xisob birligi	Material miqdori	
Qog`oz	Svetoproba uchun	64	1 A4	1,04 A4	32 A4
Fotoplyonka	Fotoplyonka tayyorlash uchun	20 ta fotoplyonka	1 list 60x84 1/16	1,04 list	208
Ochiltirish eritmasi	Fotoplyonkani ochiltirish uchun	20	1 fotoplyonka	0,2 list	4,0 list
Fiksajlash	Tasvirni mustahkamlash uchun	20	1 fotoplyonka	0,2 list	4,0 list

XULOSA

Men rasmi axborotni qayta ishlash fanidan kurs ishi tayyorladim. Kurs ishi tayyorlash jarayonida men “Shahrixon tuman tibbiyot tarixidan” nashrni tanlab oldim. Unda nashr sifat tahlili, nashrning texnik harakteristikasi, nashrning matbaa ijrosini tekshirish, nashrning ishlab chiqarish umumiy texnologiyasini tuzish, to’liq texnologik sxema tuzish, asl nusxaga qo’yiladigan talablarni ishlab chiqish, texnologik jarayonlarni tanlash va asoslash, asosiy uskuna va nazorat o’lchov qurilmalarini tanlab olish materiallarini tanlash va tanlovni asoslash, texnologik jarayon xaritasi, texnologik jarayon bo’yicha ish bilan ta’minlanganlikni hisoblab chiqish, kerakli uskunalar sonini hisoblash, kerakli materiallar miqdorini hisoblash, jadvallarda ishlashni o’rgandim rasmi axborotni qayta ishlash fanidan kurs ishimga kerakli bo’lgan uskunalarni tanlab oldim. Ular quyidagilar:

- Kompyuter – Pentium (R) 4CPU 3,00 PIV
- Skaner – Epson styles photo PX660
- Printer – Epson styles photo PX660
- Fotonaborni avtomat – AGFA Phoenix 44XT
- Densitometr – Spectro ye

Bundan tashqari men materiallarni tanlash va tanlovni asoslash jadvalida ofset qog’oz, plyonkaga – Kodak va eritmaga – o’yuvchi natriy, ortofosforli kislotani tanlab oldim. Kurs ishi qilishda men shularni o’rgandim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Полянский Н.Ш. «Основы полиграфического производство» Раздел «Специальные виды печати» книга 1991 год.
2. Кузнецов Ю.В. «Технология обработки изобразительной информации», «Мир книги» 2000.
3. Принт медиа Бизнес «Современные технологии» издательского полиграфической отрасли. «Франк Романов» 2005. ОАО. Тверской полиграфический комбинат.